

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGA**

TILSYN MED SOKNDAL KOMMUNE

TIDSPUNKT: 7. april 2011 Vår ref: 11/1144

KOMMUNENS ADRESSE: Gamleveien 20, 4380 Hauge i Dalane

KOMMUNENUMMER: 1111

TILSYNSGRUPPE: Hanne Sørli Ronæss, Bjørg Karin Gilje Hetland, Randi Gording

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Øystein Løvø, Oppvekst- og kultursjef

Hjemmel for tilsynet

Fylkesmannens tilsyn er hjemlet i Lov om Barnehager § 9 andre ledd:

Fylkesmannen fører tilsyn med at kommunen utfører de oppgaver den som barnehagemyndighet er pålagt etter denne lov.

Tema for tilsynet

Tema for tilsynet var kommunen som lokal barnehagemyndighet, med fokus på områdene;

- Kommunen som godkjenningsmyndighet, jf. barnehageloven §§ 10, 11
- Kommunens tilsyn med barnehagene, jf. barnehageloven § 16

Fylkesmannen avdekket følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1

Sokndal kommune dokumenterer ikke de utredninger og vurderinger som kreves i henhold til Lov om Barnehager, når godkjenningsvedtak fattes.

Avvik 2

Sokndal kommunes rutiner for tilsyn er ikke fullt ut egnet til å sikre at barnehagene drives i samsvar med krav i Lov om Barnehager.

Stavanger, 15. april 2011

Randi Gording
rådgiver/tilsynsleder

Hanne Sørli Ronæss
rådgiver

Bjørg Karin Gilje Hetland
rådgiver

Innhold

1. Innledning
2. Dokumentunderlag
3. Avvik
4. Merknader
5. Gjennomføring
6. Oppfølging

Vedlegg

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involverte i tilsynet

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter tilsyn med Sokndal kommune 7. april 2011. Tilsynet er utført som systemrevisjon og er rettet mot kommunen som barnehagemyndighet.

Tilsynet fokuserte på kommunens oppfyllelse av lovkrav på områdene nevnt ovenfor, se Tema for tilsynet, og rapporten viser avvik og merknader som ble funnet under tilsynet. Rapporten gir følgelig ingen fullstendig tilstandsvurdering av kommunen som barnehagemyndighet.

Formålet med tilsynet var å foreta en gjennomgang av hva Sokndal kommune som barnehagemyndighet gjør for å ivareta ansvar og plikter fastsatt i regelverket. Tilsynet omfatter kommunens rutiner og systemer for å ivareta myndighetskrav, ikke personrelaterte forhold. Tilsynet omfattet blant annet undersøkelser om:

- aktiviteter ble utført som dokumentert og uttalt
- kommunen håndhever den pålagte barnehagemyndigheten i henhold til de føringer myndighetene har satt

Tilsynet ble gjennomført ved gransking av dokument, ved intervju av sentralt plasserte personer i organisasjonen og ved verifikasjon av om regler og rutiner blir fulgt opp i praksis. Eventuelle funn ved tilsynet blir formulert som avvik og/eller merknader.

AVVIK: defineres som mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.

MERKNAD: defineres som forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men der tilsynet med utgangspunkt i krav fra myndighetene mener det er nødvendig å påpeke slik at kommunen kan bedre på forholdene.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for tilsynet var:

- Lov om barnehager
- Forskrift til barnehageloven
- Rundskriv og veiledere fra Kunnskapsdepartementet
- Dokumentasjon fra kommunen (vedlegg 1)

3. Avvik

Fylkesmannen avdekket følgende avvik under tilsynet:

Avvik 1

Sokndal kommune dokumenterer ikke de utredninger og vurderinger som kreves i henhold til Lov om Barnehager, når godkjenningsvedtak fattes.

Avvik fra:

Lov om Barnehager § 10 jf. Lov om behandlingssåten i forvaltningssaker §§ 24 og 25

§ 10 Godkjenning

Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. §§ 1, 1a og 2.

Kommunen kan ved godkjenningen sette vilkår for driften med hensyn til antall barn, barnas alder og oppholdstid.

Kommunens vedtak kan påklages til fylkesmannen.

Lovkommentar

Kommunen avgjør i medhold av Lov om Barnehager § 10 søknad om godkjenning av barnehager etter en vurdering av barnehagens egnethet i forhold til formål og innhold, jf. lovens §§ 1, 1a og 2.

Kommunen skal foreta en konkret vurdering av de fysiske rammene, dvs. om lokaler og uteområde er egnet for barnehagedrift. Kommunen skal fastsette leke- og oppholdsarealet inne, gi en vurdering av om bemanningen er forsvarlig generelt og i forhold til pedagognormen, kontrollere vedtektene og klargjøre eventuelle vilkår stilt av andre instanser.

Kommunens godkjenning av barnehager i henhold til barnehageloven er et enkeltvedtak etter reglene i forvaltningsloven og skal være skriftlig og begrunnet.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

- Sokndal kommune har ikke utarbeidet rutiner som sikrer at godkjenning av barnehager skjer etter Lov om Barnehager.
- Godkjenningsvedtakene består utelukkende av Kunnskapsdepartementets blankett for godkjenning.
- Det foreligger ikke saksutredning for godkjenningsvedtakene. Dermed fremkommer ikke barnehagemyndighetens vurdering av de ulike forhold kommunen som barnehagemyndighet er pålagt å vurdere etter barnehageloven, som lokalenes og utearealenes egnethet for barnehagedrift, beregning av leke- og oppholdsareal, bemanningsplan etc.
- I en godkjenning har kommunen satt en begrensning i oppholdstid, uten at det er redegjort for grunnlaget for begrensningen.
- Det fremgår ikke av de fremlagte godkjenningsvedtakene at eventuelle vilkår stilt av lokale fagmyndigheter som helsemyndigheter, plan- og bygningsetat, branntilsyn osv. er klarlagt på forhånd.
- Intervju viser at kommunen gjør enkelte vurderinger, men at disse ikke skriftliggjøres.

- Intervju viser manglende samsvar mellom godkjenningensmyndighetens og styrers forståelse av hvilke rom som inngår i det godkjente leke- og oppholds areal og som benyttes av barna til lek og opphold.

Avvik 2

Sokndal kommunes rutiner for tilsyn er ikke fullt ut egnet til å sikre at barnehagene drives i samsvar med krav i Lov om Barnehager.

Avvik fra: Barnehageloven § 16

§ 16 Tilsyn

Kommunen fører tilsyn med virksomheter etter denne lov. Kommunen kan gi pålegg om retting av uforsvarlige eller ulovlige forhold ved godkjente eller godkjenningsspliktige virksomheter. Hvis fristen for å etterkomme pålegget ikke overholdes, eller hvis forholdet ikke lar seg rette, kan kommunen vedta tidsbegrenset eller varig stenging av virksomheten. Kommunens stengingsvedtak skal sendes fylkesmannen til orientering. Vedtak om retting og stenging kan påklages til fylkesmannen.

Lovkommentar

Kommunen som barnehagemyndighet skal føre tilsyn med den enkelte barnehage. Kommunen skal gjennom sin tilsynsvirksomhet se til og sikre at barnehagene i kommunen driver i samsvar med gjeldende regelverk og ellers er forsvarlige. Tilsyn etter barnehageloven skal omfatte alle krav stilt i lov og forskrifter. Tilsynsansvaret omfatter også tilsyn med innhold og kvalitet i barnehagen. Barnehagens samfunnsmandat er gitt i Rammeplanen, og er et redskap for de ansatte i barnehagen og et grunnlag for kommunens tilsyn med virksomheten.

Dersom kommunen oppdager ulovlige eller uforsvarlige forhold, kan den gi pålegg om retting. Pålegget skal gis i vedtaks form i tråd med forvaltningslovens regler.

Avviket er basert på følgende observasjoner:

- ”Plan for tilsyn av barnehagene i Sokndal kommune” fastslår at ”Omfanget av tilsynet kan variere. Til vanlig skal alle barnehager ha minst et tilsyn hvert annet år, men spesielle tilfeller eller oppfølgingssaker kan tilsi at det blir oftere”
Det har vært gjennomført tilsyn i tre barnehager. Disse har hatt ett tilsyn i henhold til planen, gjennomført høsten 2008.
- En barnehage har ikke hatt tilsyn. Ved oppfølging av tilsyn i medhold av annet lovverk ble kommunen klar over at barnehagen i flere år har drevet utenfor rammene for godkjenningen.
- Intervjuene viser at kommunen i stor grad baserer seg på tillit til at barnehageeier ivaretar lovens krav og ikke aktivt sikrer dette via tilsynet.
- Gjennomgang av tilsynsrapportene viser at kommunen som tilsynsmyndighet i etterkant av tilsynet ikke oppsummerer og konkluderer med om det foreligger uforsvarlige eller ulovlige forhold. Der enkelte forhold er kommentert eller stilt spørsmål ved i tilsynsrapportene, er disse ikke fulgt opp og kontrollert i ettertid.

- Det fremkommer av intervjuene at kommunen i liten grad innhenter og vurderer dokumentasjon knyttet til barnehagens innhold og kvalitet.
- Intervjuene stadfester at det arrangeres jevnlig møter mellom kommunen og tre av barnehagene. Innholdet i møtene er likevel ikke av en slik art at det kan sies å sikre at tilsynsmyndigheten, via møtene, ivaretar tilsynsansvaret. I tillegg kommer at en barnehage ikke deltar.

4. Merknader

Ingen merknad.

5. Gjennomføring

Tilsynet er gjennomført på følgende måte:

Varsel sendt ut:	01.02.2011
Åpningsmøte:	07.04.2011
Intervju:	07.04.2011
Sluttmøte:	13.04.2011

I vedlegg 2 er det gitt oversikt over deltakerne på tilsynet.

6. Oppfølging

Fylkesmannen ber om tilbakemelding fra Sokndal kommune om hvordan avvikene i rapporten er fulgt opp **innen 1. september 2011**.

Vedlegg 1: Dokumentunderlag for Fylkesmannens tilsyn

Materiale tilsendt fra Sokndal kommune:

1. organisasjonskart for Sokndal kommune
2. organisasjonskart Oppvekst- og kulturetaten
3. delegeringsreglement fra rådmannen.
4. videredelegering fra skole- og kultursjef
5. arbeidsoppgaver for skole- og kultursjef
6. arbeidsoppgaver for pedagogisk veileder
7. kommunens plan for tilsyn av barnehager m/vedlegg.
8. rapport fra tilsyn i tre barnehager
9. sak om godkjenning av tre barnehager
10. redgjørelse for rutiner rundt godkjenning av barnehage
11. to referat fra møter mellom barnehagene og kommunen

Vedlegg 2: Oversikt over personene fra kommunen som var direkte involverte i tilsynet

Tabellen under gir oversikt over deltakere fra kommunen som deltok i åpningsmøte, intervju og sluttmøte.

Navn	Funksjon	Åpningsmøte	Intervju	Sluttmøte
Bjørn Erik Paulsen	Rådmann	X	X	X
Øystein Løvø	Oppvekst- og kultursjef	X	X	X
Tone Tønnesen	Styrer Øyno barnehage	X	X	X
Hege K. Mathiesen	Styrer Frøyland barnehage	X	X	X
Brit Sirevåg	Styrer Bø Barnehage	X	X	X
Daniel Sjørdal	Eierrepresentanter		X	X
Stine Log	Åna-Sira familiebarnehage		X	

Fra Fylkesmannen deltok rådgiver Hanne Sørli Ronæss, rådgiver Bjørg Karin Gilje Hetland og rådgiver Randi Gording.